

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

I. Sermo LII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

Dominica Letare

quod diuersi diuersas habent scientias. Quidam enim habent scientiam dilatatam, alij infirmam, alij purgatam seu lesam, alij cauteriatam seu signatam. Dilatatam scientiam habent illi qui non ponderant nisi grauiam peccata, et istorum scientia est sic rebe hinc lata foramina, vbi non comprehendant nisi magni pisces sed parui euadunt. Sic tales non ponderant octo savora vel iuramenta vel medicamina, nisi essent coram iudice, vel nisi grauius offenderet proximus. Apud istos nulla sunt venialia. Porraliavero raro nisi grossissima, quae clamore populi eis immorescunt. Alij habent scientiam infirmam propositam, quae non solum magna sed etiam parua et minima grauius ponderant, et de non peccato faciunt peccatum, et hec scientia frequenter a temptacione diaboli puenit, quae sic inducit homines ad peccatam peccandi. Sicut legitur de quodam beremita, quae omnem feminam videns despiciet bar et postea spuebat, cum tamen femina non sit mala in se nisi maleauerant. Tales sunt etiam illi qui peccare caput in sabbato dicunt esse peccatum, et tamen ducere finem non dicunt peccatum illo die. Alij sunt qui habent scientiam purgatam vel sunt illi qui propter peccata commissa desperant, propter quod scientiam nihil ita efficaciter sic meditaro vulnere christi, ut dicitur Berni, super Cantu, et monentur. Alij sunt qui habent scientiam cauteriatam, vel sunt illi qui ponderant parua, sed de magnis nihil curant sic pharisei fuerunt, colentes culicem, camelus autem glutietes. **Matth. xxiii.** hoc est obseruantes minima, negligentes maxima, sicut exponit Origenes, et hi sunt veri hypocrite, ut dicitur Aplos. i. **Thim. iiii.** In nouissimis in diebus erigetur quaedam cauteriatam habens scientiam. **Horra. i.** corrumptam cum errore doctrine, quae culpe quae etiam occupat scientiam. Isti sunt signati cauterio diaboli, de quibus **Apo. xiiij.** Isti omnes habent scientiam erroneam, et ita domum male fundatam, peius edificatam, et pessime ornatam imo deformatam. **Sed di. vnde puenit iste error conscientie.** Rideo quod ex octo causis. Primo ex ignorantia, quoniam homo nescit quid eligendum sit vel quid declinandum. **De B. d. ij. Paral. ix.** Cum ignoramus quid agere debeamus, hoc solum habemus residui ut oculos nostros dirigamus ad te. **Sed ex negligentia, ut cum quis negligit scientiam excutere, vel si nescit se expedit et negligit, tunc enim ab alijs querere debet.** Tertio ex supbia, ut quoniam non humiliat intellectu suum, ut scilicet melioribus et sapientioribus se velit credere. **Contra quos Aplos ca**

puantes omnem intellectum in obsequium dei. **Hoc est dicere, quod in credendis plus debet homo sentire fidei quam sibi, et in agendis plus alijs quam sibi.** Quarto ex singularitate quae hominibus sensum sequens, primum non conformatur se alijs, nec sequitur vias communes bonorum. **Nu. xi.** Extrema castrorum consumpsit ignis. Quinto ex affectu inordinato, quae sepe conscientiam inclinatur ad illud quod homo tunc appetit, et sic facit eum a sua rectitudine deuiare. **Gen. ca.** Perit omne iudicium cum res venerit in affectum. Sexto ex pusillanimitate quae quis timet non timenda sicut in rectum iudicium rationis. **Matth. xxv.** Pusillanimes conformamini. **Se-** primo ex peccatam, quoniam se homo credit inter duo peccata positum esse, quoniam alterum est impossibile declinare, peccatam tamen nihil est nisi simplicitas in se, potest tamen alijs esse peccatam sicut in quid, scilicet sicut in erronea scientiam, quae deposita erit liberata. **Octavo ex humilitate et cordis puritate.** **Quoniam Grego. Bonaz.** mentium est tibi culpas agnoscere vbi minime reperitur. **Primo septem modis error est reprehensibilis, octavo vero modo est comendabilis, nec error dici potest, sed humilis suorum defectuum cognitio, dummodo non sit nimia.** Preter omnes istas est scientiam bona quae est in fide vera et caritate non ficta. **De quibus dicitur Hugo lib. ij. de anima ca. ix.** Tranquilla scientiam est quae est omnibus dulcis, nulli grauis, utens ad gratiam amico et inimico ad patientiam, cunctis ad beniuolentiam, quibus potest ad beneficia, cui nec deus sua peccata imputat, quia non fecit, nec aliena, quoniam non approbavit, nec negligentiam, quia non tacuit, nec supbia, quia in humilitate permansit. **Hec ille.** Istam ergo scientiam studeamus seruari, ut in ea quiescentes per gratiam, tandem possumus gaudere per gloriam. **De nobis etc.**

Dominica Letare. I.

Sermo LII.

De puer unus
hic, qui habet quatuor panes ordei et duos pisces **Ioh. xij**
Sicut dicit **Aug. in li. Soliloquiorum c. xij**
loquens ad deum in persona totius generis humani in hec verba. **Scio domine deus**
et hoc confiteor, quia vbi quicquid sum sine te, male est mihi propter te, non solum extra me sed etiam intra me, quia omnis copia que non est de te.

Dominica Letare

Necessaria enim est diligentia in ingrediendo. et ideo dicitur non tamen quere sed ingredi. i. in te. **Itē** necessaria est perseverantia in sequendo pacem. et ideo dicitur non tamen sequere sed perseque. i. perseveranter sequere. **Barth. x.** Qui perseveraverit usque in fine hic saluus erit. **Uel** dicitur ingredi. i. inter? quere pacem in conscientia. quia exereus non est nisi bellum et turbatio. **Joban. xvi.** In mundo pressura habebitis. i. me autem pacem. **Eccl. i.** Vidi cuncta que sub sole erant. et ecce universa vanitas et afflictio spiritus. quia cor semper vult ad exteriora vagari. **Unde** conqueritur. **Ps. lxx.** Cor meum dereliquit me. et ideo bene addit perseque eam quasi fugientem. **Deb. xii.** Pacem sequimini cum omnibus. **Et** permixtis colligitur quod innocencia christiana consistit in tribus. scilicet in abstinentia a malo. **Secundo** in exercitatione in bono. **Tercio** in perseverantia utriusque. **Et** hec tria requirunt a liatria. **Na** abstinentia a malo requirit bonam voluntatem et rectam que semper ad bonum tendit. et non flectitur ad malum. **Alis** non esset recta. **Exercitatio** in bono requirit puritatem operationis. ut opus nostrum non sit pmixtum aliquam macula. **Perseverantia** vero in vitiis requirit constantiam. ut homo nunquam recedat a bono. **Hec tria** tangunt. **Ps. lxxvii.** vbi dicitur. **Et** retribuet tibi dominus secundum iustitiam meam. et secundum puritatem manuum mearum retribuet tibi. **Quia** custodivi vias domini nec inieci gressum a deo meo. **Ecce** ista tria. **Na** bonam voluntatem tangit. cum dicit. **Et** retribuet tibi dominus secundum iustitiam meam. **Bona** operationem tangit. cum dicit. **Et** secundum puritatem manuum mearum. **Perseverantiam** tangit. cum addit. **Quia** custodivi vias domini. **Est** et sensus. **Retribuet tibi dominus secundum iustitiam meam.** **Innocentius** exponit. i. secundum bonam voluntatem meam. **Anselmus** dicit. **Quod** iusticia est rectitudo voluntatis propter se servata. **Et** secundum puritatem manuum mearum retribuet tibi. **Puritas** manuum. i. operum. **Ubi** sciendum quod opus dicitur impurum ratione carnalis affectionis. **Isa. i.** Dan? vsc ple? ne sunt sanguine. **Itē** cum fit propter mundi concupiscentiam. **Piere. vi.** Ut quid mibi tribus de saba afferitis. et calamum suave olentem de terra longinqua. **Et** etiam cum fit causa inanis glorie. **Barth. vj.** Attendite ne iusticiam vestram coram hominibus faciatis. ut videamini ab eis. **Alioquin** mercedem non habebitis. **Ubi** **Breg.** **Uel** cordia magna est magnum agere et laudari inbiare. quia vnde celum mercari potuit

inde numerum transitorij sermonis quere. **U**ltimo addit de perseverantia quod custodivi vias domini. **Uie** domini sunt opera vel viuendi ordines. **Itē** vie domini sunt precepta et prohibiciones per que itur ad deum. **Barth. xii.** Si vis ad vitam ingredi serua mandata dei. **Ps. lxxviii.** **Uiam** mandatorum tuorum cucurri. **Et** bene dicit. **custodivi.** non solum ambulavi. **Quia** multe sunt insidie et laquei in his viis. **Ps. lxxviii.** **In** via hac que ambulabam absconderunt superbi laqueum mihi. **Idem dicit** **Piere. vi.** **Stare** super vias vias et videte. et interrogate de semitis antiquis que sit via bona. nec postea impie gessi a deo meo recedendo. **Job. vi.** **Domine** ad quem ibimus. verba vite eterne habes. **Aug. in li. p. f. d.** **Domine** si vis ut fugiam a te. da mihi alterum te. **Uta** te fugiam ad te. a te iusto. ad te misericordem. **hec** est perseverantia quam necesse est custodire cuilibet penitenti.

Dixi secundo quod in vbiis permixtis describitur penitentia austeritas. cum dicitur. **habet** quoniam panes ordeaceos. **Recte** autem pania comparatur panis ordeaceo. **Cum** quod dura. tum quod aspera. tum quod pungitiua est. **Gravis** enim videtur oibus incipientibus non dum assuetis. **Ubi** **Isa. xxx.** **Dabit** tibi dominus panem artem et aquam breuem. **Sed** certe si homo incipit pensare gravitate sue culpe et asperitate iehenne future. dulcescet ei sine dubio iste panis. **Haver** dicitur. **Prover. xxvii.** **Ania** esuriens etiam amarum pro dulci sumet. **Talis** fuit david qui de se ait. **Linere** inquit tanquam panem manducabam. **Ubi** autem puenit ista austeritas et prosperitas in peccatore. ita quod pania videtur sibi panis non triticus sed ordeaceus. **videam** breuius. **Sic** autem dicitur in vbiis thematicis. **panes** isti ordeacei erant numero quoniam. **ad** significandum quod pania habet quoniam gravia impedimenta que amarificant homini paniam. **propter** quod quoniam videtur pania eis multum austeram et dura. **Primum** impedimentum est pudor. **spalandi** seu reuelandi. **Secundum** timor recidivandi. **Tertium** ardor delectandi. **Quartum** torpor pistolandi. **Et** quantum desperatio veniam obtinendi. **Primus** igitur quod facit austeritate panie est pudor. **spalandi** seu reuelandi peccatum. **Qui** obuiat oibus penitere volentibus et maxime hypocritis et superbis qui volunt apparere hominibus deforis sani et pulchri. **cum** tamen sint intus feridi. **Pudor** enim et confunditur reuelare homini quod soli deo notum est. **Et** si eis inspectus habebor et videbor et quasi nullus est.

Unde sunt proprie que hodie
panis dicitur reuelatur

mationis reputabor. q̄ n̄ pri⁹ videbar ho-
minib⁹ pudicus. castus. sobrius. humilis.
z quietus. **E**cce quō asper z amar⁹ ē iste pa-
nis p̄mus volenti penitere. **S**ed certe mi-
rū est q̄ diabolus aufert homi pudorē. cū
autē vult penitere tūc ingerit sibi eundez.
Un̄ q̄dā sc̄tus vidit diabolū in ecclia cum
hoies voluerūt p̄fiteri discurrere ad quē-
libet. z cuilibet volēti in faciē insufflari. **E**t
adiurat⁹ q̄d faceret. **R**ndit. **R**eddo q̄d ab-
stuli. **R**eddo enī eis mō in p̄fessione pudo-
rem cū volunt p̄fiteri quē eis abstulerā cū
voluerūt peccare. **L**ōtra hunc pudorē ē tri-
plex medicina. **P**rima. s. p̄fideratio rōnis
naturalis. **S**i enī nō erubuiti facere q̄d
inhonestum z inutile fuit. non debes eru-
bescere p̄fiteri. q̄d honestuz z vrile ē. **U**n̄
Berū. dicit. **I**n insania nimia hoim. pudet
abluī. et nō pudet coimq̄nari. pudet sordef
abstergere. z nō pudet trahere. **A**bstergit
caliga. z p̄temit abluī aīa. **S**c̄da medici-
na ē virt⁹ diuine intuitiōis cui nihil celare
potes etiā minimā cogitationē. **D**eb. iij.
Omnia nuda et apra sunt ocul⁹ ei⁹. **E**t **B**oc-
cius. v. de psola. in fine dicit. **N**ōia agim⁹
ante oculos iudic⁹ cuncta cernētis. **A**d q̄d
ē illi erubescis cōfiteri q̄d hoc nouit anteq̄
factū ē. **T**ertia medicina ē reuelatio fu-
ture p̄fusiōis. **N**aum. iij. **R**euelabo pudē-
da tua z oñdaz genitib⁹ nuditatē tua et re-
gnis ignominia tua. **D**iere. xx. **C**ōfunden-
tur ebement qz nō intellexerūt obprobri-
um sempiternū. q̄d nūq̄z debet. **S**opho. i.
Scrutabor hierlm̄ in lucernis. z visitabo
sup viros defixos in fecib⁹ suis. **E**ccl. iij.
Est p̄fusio adducēs ignominia. z ē p̄fusio
adducēs gl̄iam. **H**ona p̄fusio fm̄ **A**ug⁹. in
p̄nti q̄d hō erubescit h̄ p̄ctā vt in futuro nō
erubescat. **S**ic ḡ p̄tz de p̄mo pane ordea/
cco. **S**c̄ds panis ordeae siue sc̄dm̄ impe-
dimentū agēde p̄nie q̄d amaricat hōi peni-
tentia est timor recidiuādi. z iste multos re-
trahit. qz q̄daz timent qz nō possint a p̄ctis
abstinere. de q̄b⁹ p̄ponunt penitere. vel q̄a
nō p̄nt ferre p̄niam eis iniunctā. **D**icit ei.
Ad q̄d vis penitere hodie cū cras in idem
redibis. **L**ōtra h̄ impedimētū ē triplex re-
mediū. q̄d dulcorat istū panē ordeaceum.
Primū ē p̄fideratio pene p̄ntis. qz modici-
tas. **S**c̄dm̄ euisdē leuitas. **T**ertium t̄pis
momentanea breuitas. **C**ū ecouerfo intuef
future pene magnitudo incōparabil. acer-

bitas intolerabil. eternitas intermiabilis
De q̄b⁹ omib⁹ **D**at. xxx. **I**te maledicti in
ignē eternū. **U**n̄ **J**ob. vi. dicit. **Q**ui timet
p̄uinā. i. penā t̄pales. irruet sup eū nix ma-
gna. **I**git̄ alleuatio z dulcoratio p̄nie ē re-
cogitatio futuroz supplicioz. **D**e q̄b⁹ **J**sa.
xxij. **Q**uis poterit habitare cum igne de-
uorare. z q̄s habitabit cū ardozbo sempit-
nis. **E**cce sc̄ds panis ordeaceus. **T**ertius
panis seu tertiu impedimētū agēde p̄nie
est ardoz delectandi. q̄ diabolus p̄suadet
homi di. **R**ecollige hō miser delectationez
in q̄ verlaris. eride q̄ sine ea nō possis du-
cere vitā tuā. **S**ed certe p̄tra h̄ est facilis me-
dicina. **R**ecordari videlicet qz momentane-
um ē q̄d delectat. s̄ eternū q̄d cruciat. vt di-
cit **B**re. **A**liud remediū ē recordari vbi il-
lius q̄d dicit **A**p̄ls. **O**mnia possuz i eo q̄ me
p̄forat. **N**ō solum ḡ talē delectationē pos-
sibile ē vitare s̄ etiā qualcunqz maiorem.
Quia vt dicit saluator. **N**ia possibilia sunt
credēri. z marie qz nō p̄mitit de temptari
nos sup id q̄d possum⁹ sustinere. **Q**uare
panis ordeaceus seu q̄rtū impedimētum
agēde p̄nie ē torpor p̄stolandi. q̄ q̄rit ex du-
plici p̄sumptiōe. vtz ex p̄sumptiōe vite p̄i-
re z final' venie. **T**ere maria difficultas et
asperitas ist⁹ panis q̄n̄ p̄ctōz sibi blandit
vitā longāz largāz dei p̄cipiationē. **S**z p̄tra
h̄ est remediū illud **A**ug⁹. **Q**ui tibi veniaz
sponndit die crastina non p̄mitit. ne tar-
des ḡ conuerti ad dñm **E**ccl. v. **Q**uia bre-
ues dies hois sunt. **J**ob. xij. **Q**uare pa-
nis ordeaceus seu q̄ntū impedimētū agē-
de p̄nie ē desperatio veniaz obrinēdi. **D**ic-
inducit tria. **P**rimo p̄fideratio q̄ntitatis
p̄cti. sicut **L**ayn **B**erū. iij. **D**aior ē iniqui-
tas mea q̄ vt veniā merear. **S**z p̄tra h̄ est
passio xpi. quā si q̄s p̄fideret. nō p̄t b̄re tan-
ta p̄ctā q̄ p̄ eius passionē nō possent expia-
ri. vt dicit **B**erū. **Q**uia vt dicit in **P**s. **N**ō so-
lum sufficēs. s̄ copiosa apud deū est redē-
ptio. **S**c̄do desperationē inducit frequentis
casus recidiuatiōis. **L**ogitat enī p̄ctōz et
desperat. di. **A**d q̄d peniterebo. cum hodie
faciā z cras cadā. **S**z cōtra h̄ habet reme-
diū q̄d dulcorat istum panē. illud dicit sal-
uatoris **D**at. xvij. **N**ō dico tibi vtzqz se-
pties. s̄ vtzqz septuagies septies. **U**n̄ t̄pis ē
sicut medic⁹ q̄ nouit centies infirmū cura-
re recidiuante. sicut dicit **A**ug. de pe. dist. iij.
S. **I**te qz frequer. z ca. sequer. **T**ertio de

Dominica Letare

spiratione inducat consideratio diuturnitatis. p. quā sibi hō dicit. tantū inueterat? sū in hō pccō r tādū in eo steti q nuncq̄ magis misericordiam obtinebo. r iō nō p̄fitebor. **Sz** p̄tra h̄ est illud qd̄ d̄r i **Ps̄.** Misericordia dñi ab eterno r vsq̄ in eternū. sup timētes eū. **Et Ezch. xvij.** Quacuq̄ hora ingemu erit pccōr. de pe. di. iij. **Adhuc instāt.** **Unō** Leo pap. **Discōdie** domini nec mensuras possunt ponere nec tpa diffinire. **Eccē** qz austeri panes or deacci sunt ista qnq̄ impedimēta penitentibz. q̄ tñ si bene masticari fuerint faciles r dulces sunt ad māducandū ex grā diuina q̄ vniciq̄s hodie p̄sto est **Et ideo** nulli ē dubitandū q̄ si velit volūtatem aponere. p̄p̄ia. oia erunt sibi facilia qz mentari nō pōt q̄ dicit. **Iugū** enī meum suauē ē. r onus meū leue **Math. xj.**

Dixi tertio q̄ in s̄bis p̄missis describit penitentiū solatiōis iocū dicitur. cum d̄r. **Et** duos p̄fices. **Licet** nāq̄ penitentibz aliq̄ vident aspera austerā r amara ex vna parte. tñ ex alia multa sunt delectabilia r iocūda. q̄ ita faciunt r leuigāt onus p̄nie q̄ nō videntur homo in aliq̄ grauari. **Sūt** autē ista duo. scz amor r spes. q̄ si duo p̄fices dulces. **Amor** enī est p̄ficus ita dulcis q̄ gustat de eo nō sentit oēs tribulatiōes r amaritudines h̄ seculi r oēs difficultates p̄nie. r oia q̄cūq̄ sibi occurrerint in bonū p̄uertit. **Un̄** **Roma. vij. d̄r.** **Scim?** qm̄ diligentibz deū oia cooperant in bonū. **Et** enumerat ibi aplūs multa genera penar. passionū r tormētōz que oia penitenti sunt dulcia. p̄pter amorem que h̄. **Dicit** enī ibi. **Quis** nos separabit a caritate xp̄i. q. d. nullus. nec aliq̄ tribulatio p̄nie. eo q̄ sola p̄cā diuidit inter nos r deū n̄m̄ **Isa. liij.** **Quis** ḡ separet nos a caritate dei. **An** tribulatio. s. corpis afflictio. que fit in p̄nia. certe nō. qz gl̄scūq̄ sit pena penitentis ip̄e semp dicit. **Si** bona suscepimus de manu dñi. mala autē q̄re nō sustineamus **Job. ij.** **Querit** vltra. **An** angustia. i. ancietas mētis. **Sicut** susanna dicit. **An** gustie sunt mihi vndiq̄ **Dan. xij. q. d.** non. **Rec** angustia. i. tristitia poterit nob nocere dūmodo fiducia cor n̄m̄ habeat ad deū. **Un̄** d̄r **Dan. xij.** **Querit** vltra. **An** p̄secutio. r certe nō. qz dauid multas p̄secutiones passus est a faule. que sibi nihil nocuerunt vt p̄z. j. **Reg. p̄** totum. **Querit** vltra.

An fames. i. penuria cibi. que iniūgit communiter penitenti. r certe nihil nocet. qz amor dei in homie oia ista suffert. r p̄ dulcedine interiori nō facit sentire famē. sicut patuit in helia r moysē. q̄ vltra humanam estimationē ieiunauerūt. r tñ ita alacres r leti fuerunt ac si delicatis cibis pascerent **Et** idē patet de **Daniēle** exp̄sse r socijs ei. q̄ solis leguminibz vtentes r cibos regios spernētes. valde alacres r formosi videbātur. sicut p̄z **Dan. i.** **Querit** vltra. **An** nuditas. i. penuria vestiū. r certe itez nihil nocet. **Quia** iohes portabat vestimētū de pilis cameloz. et tñ fuit maxime cōmendat **Math. xi.** **Querit** vltra. **An** piculū. r certe nō. qz paulus in multis pericul' erat. r tñ in omibz let' fuit. vt d̄r. **Cor. xi.** **Querit** vltra. **An** gladius. r certe nō. qz multi martyres lapidati sunt. secti sunt. in ore gladij occisi sunt. r tñ omia vicerūt p̄ fidē r amorem xp̄i. vt dicit **Heb. xi.** **Propter** qd̄ concludit apls **Rom. viij.** **Q̄** in his omibz positi superam'. i. vincim' p̄pter eū. i. p̄ stitū r amorem ei' qui dilexit nos. **Eccē** q̄nta iocūditas solatiōnis cuiuslibet vere penitenti. puenit ex amore dei. quez neq̄s moris neq̄ aliq̄ creatura pōt separare a deo. r p̄sequens nulla tribulatio vel sustinētia corpalis vel mentalis pōt esse sibi difficilis vel amara. si vere diligit deus. **Quia** vt dicit **Hiero.** **Amanti** nihil ē difficile. **Hinc** dicit in **Ps̄.** **Gloriabunt** in te oēs qui diligūt nomē tuum. nō dicit. **Tristabunt** **Un̄** **Bern. de. xij.** gradibz hūilitatis. **Q̄** dulcis et suauis ē cibus caritas. q̄ fessos alleviat. debiles roborat. mēstos letificat. iugūq̄ veritatis facit suauē r onus leue. **Hec** ille. **Secū** p̄ficus dulcorās austeritatē p̄nie et leuigans oēs tribulatiōes p̄ntis vite est spes r certitudo auxilij diuini in oibz aduersitatibz ex certa expectatione futuroz gaudioz pueniens. **Un̄** **fm̄** inḡm̄ sn̄iaz li. iij. **Spes** ē certa expectatio future beatitudinis ex di grā r meritis pueniens. **Quisq̄s** ḡasperitate p̄nie se grauari sentit. recurrat ad spē r omnia leuia inueniet. omnia dulcia estimabit. **Nā** sicut amor omnia lenit in hoie eo q̄ vt dictū est. **Amanti** nihil est difficile. sic et speranti. **Un̄** **Isa. xl.** dicit. **Qui** sperant in dño mutabunt fortitudine. assumant sibi pennas r volabunt r non deficient. **Hinc** **Bern. sup** illud **Ps̄. xc.** **Quoniā** tu es dñe.

spes mea. dicit. Si seniat mundus. si fremat malignus. si caro concupiscat aduersus spiritum. si erurgat aduersum me plus. in h ego sperabo in te. Isti aut duo pisces sic se hnt q vnus scz amor capit in aqua dulci scz caritatis. q dulciore est sup mel z fauum. Juxta illud. Spūs meus sup mel dulcis. Spes vero capit in aq amara. eo q nō pōt esse sine meritis hūanis. q vtiqz cū difficul tate z amaritudine pueniūt. virtus enī est circa difficile. vt dicit. **Ethi.** Un qui sperare velle p mū sine meritis psumptuosus eēt. Et ideo iste piscis est ex aq amara. Amor aut est ex aq oīno dulci. Quia amor nō pon derat merita. vt dicit **Gre.** in omel. de ma ria magdalena. Audax enī et intrepidus ir ruit ad pntiā maiestatis. Et bñ isti duo pi sces iungunt. Sicut enī in cōiūtijs ma gnatorz apponūtur diuersis diuersa. z nūc pisces recentes z dulces. nunc vero saliti. vt q nō pōt gustare de istis guster saltez de illis. Sic in cōiūio xpi pntis vite apponū tur ista duo. vt q nō audet accedere auda cter ad pntiam diuine maiestatis. vt pote pusillus in amore sicut ē incipiens. saltē spe ret de dei grā. z meritis suis q libus talibz. z sic nihilomin⁹ reficiat pane pnie h q grām vt in futuro possit reficiat pane eterne p sola tionis p gloriā. Ad quam nos zc.

Dñica Letare. II. Sermo. LIII.

Accipit iesus pa nes. z cū gratias egisset distribu it discumbentibz. **Joh. vi. ca. Si** cut dicit beatus **Aug.** in li. lxxv. questonū. Debem⁹ deo illud attribuerē vt eū fatea mur aliqd posse qd nos fateamur inuesti gare nō posse. In rebz enī mirabilibz tota ratio faciendi ē potentia facientis. Vult di cere **Aug.** q deus multa facit z pōt facere. quoz rationē nos nescim⁹ assignare. Un fm ipm. Si qritur grē de aliqd facit sup naturā ptra naturā vel pter naturā. Qua re tam mirabilia tā incōprehensibilia tam insolita tā inusitata fecerit. nō pōt alia ra tio melior reddi nisi qz ita sue potentie pla cuit. Ideo q talia facit qz pōt. At qz distri butio qnqz panū qnqz milibz hoīm p xpm facta ad satietatē fuit opus a seculo inau ditū. z ideo stupendū z mirabile. id eouere pbauit xpm esse verū filiū dei. q cum pte z spūscō vnus deus existeret. sua admirabili

potentia fecit talia. qru rationē hūana rati o inuestigare nō potuit. Ad h igit onde dū xps accepit panes. z cū grās egisset dis tribuit discumbentibz. In qbz xbis tria di cunt de xpo que hoc sacro tpe cūlibet vere penitenti pmaxime sunt necessaria ad salu tem. Primo enī dicit q xps accepit panes. Secdo grās egit. Tertio distribuit. In ac ceptione panū notatur ei⁹ hūilitas. qā cū potuisset novos panes creare p omipoten tiā. voluit tñ pexistentes z paratos accipe ad ondendā hūilitatē. In actione grāz notatur ei⁹ deuotio. q ad deū omnia referre bar. In distributione panūz notat eius li beralitas q cunctis ad vora ministrabat. z vnicuiqz iuxta desideriu suum pūdebat. Que tria qlibet penitēs debet hē. Nā pmo ppter hoc q exiuit iā de statu culpe ad statu grē. z de filio diaboli fact⁹ est fili⁹ dei. debet esse hūilis z pauidus coram deo. ne de accepta grā supbiat z infletur. Secdo ppter hoc q a deo multa bona recepit z amā sa recupauit. debet esse deuot⁹ et fidelis vt grās p omnibz agat. Tertio ppter h vt pē nā transitoria z satisfactoria in pessione li bi inunctā redimat. debet esse liberalior. bona sua egenis distribuare. Sicut ppter q in his tribz xpm debet imitari.

Dixi primo q in verbis pmi sus tangit nri sal uatoris hūilitas p quā penitēs ē instruit. vt sit corā deo pauidus z hūilis ne de ac ce pra grā supbiat. in h q panes accepit. Quā hūilitas xpi qui cū in forma dei eēt nō rapinā arbitrat⁹ est se esse equalē deo sed exinanīuit semetipm. formā serui accepit z habitu inuetus vt hō. Ad **Phil. ii.** Et cū esset eiusdē potentie cū pte. potrans omnia verbo frutis sue p que deus p se fecit et se cula. vt dicit ad **Heb. i.** imo cum esset ille qui omnia qcumqz voluit fecit in celo z in terra. z in mari z in omibz abyssis. z q dixit z facta sūt omnia. Iste talis ac tantus accepit panes ad reficiendū turbas. quas potuit solo nutu satiare. Ad quid autē hoc fecerat nisi ad instruendū nos vt in omnibz hūiles su mus. Unde **Aug.** in lib. de verbis dñi dicit in psona xpi. Discite a me. nō mandū fa bricare. nō cūcta visibilia z inuisibilia crea re. nō in ipō mundo mirabilia faceret mot uos suscitare. Sed quā mitis sum et hu milis corde. Logitas magnam cōstitueret.